

Zväz chovateľov koní na Slovensku - družstvo

**Štatút plemennej knihy plemena
hafling**

2017

Plemeno hafling pochádza z južného Tirolska, z okolia mestečka Bolzano. Tu vzniklo krížením malých horských plemien najmä s orientálnymi koňmi a norikmi.

Pôvodné využitie haflinga ako pracovného koňa v horách – v poľnohospodárstve a lesníctve – malo veľký vplyv na jeho dnešné vlastnosti. Hoci niektoré znaky exteriéru, predovšetkým hrubšia kostra, postupne ďalším šľachtením mizne, mierna povaha, obratnosť, všestrannosť, nenáročnosť, ochota k práci a odolnosť sa naopak aj dnešní šľachtitelia snažia upevňovať a vyzdvihujú ich ako zásadné klady tohto plemena. V chovnom ciele je naďalej kladený dôraz predovšetkým na harmonickú stavbu tela, konštitučnú tvrdosť a pevné zdravie. Exteriér, ktorý je na haflingovi veľmi atraktívny, sa pomaly posúva v závislosti na dnešnom využití ako koňa „pre voľný čas“ viac smerom k športovému typu, teda jemnejšej kostre, väčšej kohútikovej výške, a dôraz je kladený tiež na správne zauhlenie končatín.

Pre chovateľov plemena hafling je vytvorená organizácia Svetová federácia haflingských koní - World Haflinger Federation (WHF) so sídlom v Ebse.

Vo vývine plemena nastala zmena v roku 1874 narodením žrebca 249 Folie, potomka 133 El Bedavi XXII a zošľachtenej zemskej kobyly, od ktorého sa potom vyvodilo všetkých 7 krvných línií plemena hafling chovaných vo svete:

A línia	- Anselmo (nar. 1926)	S línia	- Student (nar. 1927)
B línia	- Bolzano (nar. 1915)	N línia	- Nibbio (nar. 1920)
St línia	- Stelvio (nar. 1923)	W línia	- Willy (nar. 1921)
M línia	- Massim (nar. 1927)		

Základné kritériá štatútu plemennej knihy

Právnym základom štatútu plemennej knihy (ďalej len PK) je Zákon NR SR č. 194/98 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat, a o zmene a doplnení Zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/262, ktorým sa v zmysle smerníc Rady 90/427/EHS a 2009/156/ES stanovujú pravidlá týkajúce sa metód identifikácie zvierat čelade koňovitých (nariadenie o pasoch pre kone), Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012 o zootecnických a genealogických podmienkach na plemenitbu čistokrvných plemenných zvierat, hybridných plemenných ošípaných a ich zárodočných produktov a na obchodovanie s nimi a ich vstup do Únie a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 652/2014, smernice Rady 89/608/EHS a 90/425/EHS a zrušujú určité akty v oblasti plemenitby zvierat (nariadenie o plemenitbe zvierat), STN 46 6310 „Plemenné kone“ z roku 1997, Šľachtiteľský program plemena hafling, aktuálny finančný poriadok a Stanovy Zväzu chovateľov koní na Slovensku, družstvo (ďalej len ZCHKS). Šľachtiteľský program je dokument vypracovaný Radou PK plemena hafling a schválený Predstavenstvom ZCHKS. Zväz chovateľov koní na Slovensku, družstvo, je uznaná chovateľská organizácia (ďalej len UCHO), ktorá vedie PK plemena hafling na území Slovenskej republiky.

Šľachtiteľský program ZCHKS pre Plemennú knihu plemena hafling je súbor šľachtiteľských opatrení a metód šľachtenia, ktoré vychádzajú z chovného cieľa. Pri stanovení chovného cieľa sa prihliada na hodnotenie plemenného typu, stavby tela, výsledkov kontroly úžitkovosti, následnej kontroly úžitkovosti prostredníctvom súťaží určených pre haflingy, prípadne pre pony. Šľachtiteľský program je spracovaný v súlade s medzinárodnými pravidlami (Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012).

Šľachtiteľský program stanoví:

- chovný cieľ plemena hafling,
- selekčný program,
- akceleračný program,
- metódy kontroly úžitkovosti a dedičnosti,

- posudzovanie vlastností a znakov prostredníctvom lineárneho hodnotenia,
- vedenie evidencie o výkonnosti populácie haflinga.
Výsledky šľachtenia sú pravidelne zverejňované na www stránke ZCHKS.

1 Súčasný stav

U nás sa kone plemena hafling (mimo pokusov na Muráni) začali chovať v čistokrvnej forme po roku 1990 dovozmi plemenných kobýl a plemenných žrebcov z Rakúska a Anglicka. V súčasnej dobe je celková populácia okolo 130 koní, z toho 120 plemenných kobýl a 8 plemenných žrebcov.

2 Plemenná kniha

Účelom PK plemena hafling je zabezpečiť cieľavedomé a sústavné zdokonaľovanie genetickej úrovne chovanej populácie haflinga v záujme zvyšovania jej výkonnosti a konkurencie schopnosti. PK je dokument vedený formou elektronickej databázy alebo písomnou formou. Plemenná kniha plemena hafling je uzatvorená, pričom v čistokrvnej plemenitbe sa používajú jedince zapísané v PK plemena hafling na území SR, resp. v zahraničí v krajinách uznaných WHF v súlade s medzinárodnými pravidlami (Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012).

2.1 Plemenná kniha plemena hafling zahŕňa:

- Register chovateľov (ďalej len RCH)
- Plemenný register (ďalej len PR)
- Pripúšťací register (ďalej len PrR)

2.1.1 V RCH sú evidovaní všetci riadni, pridružení a evidovaní chovatelia.

2.1.2 V PR je evidované samčie aj samičie potomstvo žrebcov a kobýl, ktoré nie je zapísané do PK. Zväz môže odmietnuť registráciu samčieho alebo samičieho potomstva žrebcov, ktoré nie sú zahrnuté do šľachtiteľského programu (ich použitie nie je v súlade so šľachtiteľským programom alebo preukázateľne zhoršuje úroveň svojho potomstva). Odmietnutie zápisu musí byť v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012.

2.1.3 V PrR sú evidované všetky pripustenia kobýl a pripúšťajúce žrebce, vrátane prevedených inseminácií a transferu embryí.

Pre účely vedenia PrR sa vedie nasledovná plemenárska dokumentácia:

- pripúšťací lístok bielej farby potvrdí UCHO a po potvrdení ho dostane majiteľ žrebca;
- pripúšťací lístok červenej farby je archivovaný v UCHO;
- hlásenka modrej farby o narodení žriebäťa patrí majiteľovi kobyly a zároveň je hlásenkou o narodení žriebäťa, pri úhyne žriebäťa sa archivuje v UCHO;
- hlásenka zelenej farby o narodení žriebäťa je archivovaná v UCHO. Vyplnená zelená hlásenka slúži ako podklad pre vydanie identifikačného dokladu koňa.

2.2 Plemenná kniha sa člení na:

- Plemennú knihu žrebcov
- Plemennú knihu kobýl
- Plemennú knihu žriebät a valachov

2.2.1 Plemenná kniha žrebcov

Do PK žrebcov sa zapisujú čistokrvné žrebce po splnení špecificky daných podmienok stanovených v zákonných normách, v smerniciach Rady PK plemena hafling, po splnení ustanovení Šľachtiteľského programu plemena hafling a tohto štatútu, prihlásením žrebca do PK plemena hafling a predložením Potvrdenia o pôvode koňa najmenej do 6. generácie.

Pri dovoze žrebcov zo zahraničia z krajín WHF musia plemenné žrebce spĺňať podmienku hodnotenia exteriéru minimálne 75 bodov, minimálna palicová výška na kohútiku (VK) má byť 142 cm.

Pri hodnotení žrebcov z domácej produkcie môže byť do plemenitby zaradený len žrebec, ktorý úspešne absolvoval výkonnostné skúšky a v hodnotení exteriéru dosiahol známku minimálne 8,1 bodu.

2.2.2 Plemenná kniha kobýl

Do PK kobýl sa v prvej etape zapísali kobyly po registrovaných rodičoch chovnej populácie príslušného plemena po splnení špecificky daných podmienok stanovených v zákonných normách, v smerniciach Rady PK plemena hafling a v Šľachtiteľskom programe plemena hafling, pokiaľ neboli na základe rozhodnutia chovateľa z PK individuálne vylúčené. Vylúčené kobyly môžu byť po prehodnotení znovu do PK zapísané.

Hodnotenie kobýl pred zápisom do jednotlivých oddielov PK sa uskutočňuje formou centrálného zvodu trojročných kobýl. Pri zaraďovaní kobýl do HPK musia mať kobyly minimálnu palicovú VK 138 cm.

Registrácia kobýl vo WHF je jednou z podmienok zápisu kobýl do HPK.

PK kobýl je členená do troch oddielov:

2.2.2.1 Hlavná plemenná kniha (HPK) – Sekcia A

Kobyly musia pred zaradením do HPK absolvovať zvod kobýl. Hodnotenie kobýl na zvode sa vykonáva na základe lineárneho hodnotenia kobýl, pričom otec a otec matky kobyly v priamej materskej línii musí byť najmenej do 6. generácie predkov príslušníkom vlastnej chovnej populácie plemena pri splnení čl. 3.

Výsledné hodnotenie typu, exteriéru a posudzovaných úžitkových znakov musí dosiahnuť najmenej 71 bodov.

Hlavná plemenná kniha musí obsahovať:

- a/ životné číslo koňa UELN
- b/ elektronickú čipovú značku koňa alebo trvalé označenie výpalom
- c/ základné číslo a meno v plemennej knihe
- d/ dátum narodenia (deň, mesiac a rok)
- e/ plemeno a pohlavie
- f/ základnú farbu a podrobný popis odznakov, vírov a výpalov, základné telesné rozmery
- g/ výslednú klasifikáciu pri zápise do plemennej knihy
- h/ životné alebo základné číslo a meno otca a matky
- ch/ meno a adresu chovateľa
- i/ meno a adresu majiteľa / žiadateľa
- j/ dátum zápisu do plemennej knihy
- k/ dátum a dôvod vyradenia z plemennej knihy
- l/ pri koňoch narodených z inseminácie alebo z embryotransferu overenie pôvodu DNA testom
- m/ následné výsledky v chove, príp. výsledky výkonnostných skúšok

2.2.2.2 Plemenná kniha (PK) – Sekcia B

Otec a otec matky kobyly v priamej materskej línii musí byť najmenej do 6. generácie predkov príslušníkom vlastnej chovnej populácie plemena a splniť čl. 3.

Výsledné hodnotenie typu, exteriéru a posudzovaných úžitkových znakov musí dosiahnuť najmenej 61 bodov.

Plemenná kniha musí obsahovať:

- a/ životné číslo koňa UELN
- b/ elektronickú čipovú značku koňa alebo trvalé označenie výpalom
- c/ základné číslo a meno v plemennej knihe
- d/ dátum narodenia (deň, mesiac a rok)
- e/ plemeno a pohlavie
- f/ základnú farbu a podrobný popis odznakov, vírov a výpalov, základné telesné rozmery
- g/ výslednú klasifikáciu pri zápise do plemennej knihy
- h/ životné alebo základné číslo a meno otca a matky
- ch/ meno a adresu chovateľa
- i/ meno a adresu majiteľa / žiadateľa
- j/ dátum zápisu do plemennej knihy
- k/ dátum a dôvod vyradenia z plemennej knihy
- l/ pri koňoch narodených z inseminácie alebo z embryotransferu overenie pôvodu DNA testom
- m/ následné výsledky v chove, príp. výsledky výkonnostných skúšok

2.2.2.3 Pomocná plemenná kniha (1. PPK) – Sekcia C

Otec a otec matky kobyly v priamej materskej línii musí byť najmenej do 6. generácie predkov príslušníkom vlastnej chovnej populácie plemena a splniť čl. 3.

Výsledky hodnotenia typu, exteriéru a posudzovaných úžitkových znakov musia dosiahnuť najmenej 51 bodov.

Pomocná plemenná kniha (1. PPK) musí obsahovať:

- a/ životné číslo koňa UELN
- b/ elektronickú čipovú značku koňa alebo trvalé označenie výpalom
- c/ základné číslo a meno v plemennej knihe
- d/ dátum narodenia (deň, mesiac a rok)
- e/ plemeno a pohlavie
- f/ základnú farbu a podrobný popis odznakov, vírov a výpalov, základné telesné rozmery
- g/ výslednú klasifikáciu pri zápise do plemennej knihy
- h/ životné alebo základné číslo a meno otca a matky
- ch/ meno a adresu chovateľa
- i/ meno a adresu majiteľa / žiadateľa
- j/ dátum zápisu do plemennej knihy
- k/ dátum a dôvod vyradenia z plemennej knihy
- l/ pri koňoch narodených z inseminácie alebo z embryotransferu overenie pôvodu DNA testom
- m/ následné výsledky v chove, príp. výsledky výkonnostných skúšok

2.2.3 Plemenná kniha žriebät a valachov

Tento oddiel PK sa vedie pre jedince, ktoré nedosiahli vek nutný pre zápis do jednotlivých oddielov PK alebo boli vykastrované, a ich výsledky slúžia pri hodnotení ich predkov alebo súrodencov.

2.3 Dodatočné zmeny zápisu

Pokiaľ sa pri zápise kobyly vychádza z chybných predpokladov čo sa týka jej pôvodu, môže sa uskutočniť zmena zápisu.

2.4 Vyššie zaradenie kobyly

Kobyly, ktoré sú zapísané do jedného z oddielov PK, môžu byť na základe zdôvodnenej žiadosti v stanovenom termíne znovu predvedené pred komisiu, a na základe posúdenia môže byť zaradenie kobyly opravené.

2.5 Štátna plemenná kniha (ŠPK)

Do ŠPK môže byť zapísaná iba kobyly, ktorá spĺňa podmienky pre daný oddiel PK (akceleračný program).

2.6 Odhlásenie kobýl

Odhlásenie kobýl z dôvodu predaja, resp. zápisu do inej plemennej knihy musí majiteľ nahlásiť písomne, a to najneskôr 6 týždňov pred koncom roka. Vyškrtnutie v dôsledku smrti alebo nutného porazenia sa musí zväzu ohlásiť v zmysle vykonávacej Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej len MPRV SR) 16/2012 o identifikácii a registrácii koňovitých zvierat.

2.7 Znovu zapísanie kobýl

Odhlásená kobyly môže byť kedykoľvek znovu zapísaná na základe písomnej žiadosti majiteľa pri zachovaní jej predchádzajúceho štatútu zapísania. Znovu zapísanie je spoplatnené v zmysle aktuálneho cenového výmeru.

3 Použitie iných plemien

Plemenná kniha plemena hafling je uzatvorená. Použitie jedincov iných chovných populácií sa riadi Šľachtiteľským programom plemena hafling.

4 Metódy selekcie (výberu)

- a) Zlepšovanie genofondu a exteriéru chovných koní sa zabezpečuje systematickým výberom (selekciou).
- b) Kone môžu byť zapísané do PK vtedy, keď budú zhodnotené nasledujúce kritériá.

4.1 Pôvod

Pri jeho posudzovaní sa uprednostňujú jedince s rodičmi a ďalšími predkami zapísanými do plemenných kníh. Pôvod musí byť po stránke krvných kombinácií čo najhomogénnejší.

4.2 Posudzovanie zovňajška (exteriéru)

Pri posudzovaní zovňajška sa predovšetkým hodnotí plemenný typ, pohlavný výraz, telesná stavba, korektnosť a pravidelnosť chodov, ich kmihuplnosť, priestrannosť, a ďalej celkový dojem koňa. Minimálna palicová výška na kohútiku pri zápise do hlavnej a pomocnej plemennej knihy je súčasťou šľachtiteľského programu. Podmienky zápisu stanovuje Rada PK plemena hafling.

4.3 Posudzovanie výkonnosti

Posudzovanie sa vykonáva pri skúškach výkonnosti žrebcov a kobýl, centrálného zvodu kobýl a pri zápise do PK. Posudzuje sa predovšetkým charakter, temperament, pohotovosť

pripravenosť k výkonu, jazditeľnosť, skokové vlohy, mechanika pohybu, vlastná výkonnosť, zdravie a konštitučná tvrdosť.

4.4 Pri posudzovaní vlastností sa používa bodové hodnotenie škály 1 – 10 (STN 46 6310 „Plemenné kone“ z roku 1997).

4.5 Ako ďalšie selekčné kritériá sa používajú:

- hodnotenie plodnosti žrebco, % žrebnosti a natality v minulých pripúšťacích obdobiach;
- kontrola dedičnosti úžitkových vlastností pomocou hodnotenia potomstva hlavne pri triedení žriebät a na prehliadkach;
- hodnotenie dlhovekosti v reprodukčnom procese kobýl:
 - ~ dobre plodné (3 žriebätá v 5 chovných rokoch),
 - ~ veľmi plodné (6 žriebät v 8 chovných rokoch alebo celkom 10 narodených žriebät);
- hodnotenie žrebco na základe výkonnosti potomstva.

5 Posudzovanie sledovaných znakov

Pri žrebcoch a kobylách sa hodnotia znaky formou lineárneho hodnotenia, ktoré je súčasťou šľachtiteľského programu. Účelom hodnotenia je snaha vylúčiť z plemenitby jedince s exteriérovými nedostatkami, ako aj s nedostatočne prezentovanými ukazovateľmi výkonnosti. Pri plemenných koňoch sa požaduje výborný zdravotný stav bez geneticky dedičných chýb a chorôb, s dobrou plodnosťou.

6 Akceleračný program

Akceleračný program (ďalej len AP) je výberovým programom, ktorého cieľom je urýchliť selekčnú prácu v chove športových koní plemena hafling. Snahou AP je vytvoriť tzv. plemenné jadro – s preukázanou vlastnou športovou výkonnosťou alebo športovou výkonnosťou potomstva a kvalitným rodokmeňom. ZCHKS sa usiluje o vytvorenie takých podmienok pre svojich členov, aby mohli byť preverené kobyly pripúšťané preverenými žrebcami. AP je každoročne aktualizovaný Radou PK plemena hafling a tvorí súčasť Šľachtiteľského programu plemena hafling.

7 Odhad plemennej hodnoty

Ďalšou metódou, ktorú je možné v budúcnosti využiť, je odhad plemennej hodnoty spracovávaný na základe výsledkov športovej testácie koní v skokových súťažiach. Odhad plemennej hodnoty je vypočítavaný metódou BLUP Animal model každoročne v spolupráci so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre. Podstatou metódy BLUP je odhad plemenných hodnôt (náhodných efektov) aj efektov fixných v jednom kroku pomocou lineárnych modelov so zmiešanými efektami. Princíp BLUP Animal modelu bude zverejnený na webových stránkach ZCHKS. Metodika i výsledné hodnoty relatívnej plemennej hodnoty budú každoročne zverejňované na internetových stránkach ZCHKS.

8 Zmena údajov o majiteľovi, držiteľovi a o koňovitom zvierati

Všetky zmeny údajov v súvislosti s chovom koňa (t.j. zmena bydliska majiteľa / držiteľa a pod., ďalej úhyn koňa, predaj, zmena farby a odznaku, výsledky výkonnostných skúšok, atď.) musí aktuálny majiteľ (držiteľ) koňa nahlásiť – zaslať

na predpísanom tlačive na úrad plemennej knihy. Termíny jednotlivých zmien stanovuje vykonávacia Vyhláška MPRV SR 16/2012 o identifikácii a registrácii koňovitých zvierat.

9 Vedenie plemennej knihy

9.1 V rámci SR je zriadená jedna PK pre plemeno hafling. Vedením PK je na základe oprávnenia vydaného MPRV SR poverený Zväz chovateľov koní na Slovensku, družstvo.

9.2 ZCHKS môže na zmluvnom základe poveriť výkonom a zabezpečovaním jednotlivých činností spojených s vedením PK inú vybranú organizáciu.

9.3 PK plemena hafling je vedená formou počítačovej databázy v rozsahu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012. Údaje z PK sú zverejňované on-line na www stránke ZCHKS, ktorá je priebežne aktualizovaná jedenkrát za mesiac.

9.4 Správu, údržbu a novelizáciu softwaru PK zaisťuje ZCHKS priamo alebo prostredníctvom inej poverenej organizácie. Zmeny softwaru je možné robiť iba so súhlasom ZCHKS.

10 Rada plemennej knihy

Pre riadenie PK stanoví zväz radu plemennej knihy. Členov rady PK navrhuje a po schválení Predsedníctvom ZCHKS menuje predseda ZCHKS na dobu 3 rokov.

10.1 Rada PK je minimálne päťčlenná. K zasadaniu rady PK je prizývaný aj výkonný riaditeľ ZCHKS, ktorý zabezpečuje prípravu podkladov k rokovaniu a k realizácii prijatých opatrení.

10.2 Rada PK stanovuje metodické a organizačné postupy a zásady vedenia a riadenia PK, kontroluje ich plnenie. Rada PK má právo zo závažných dôvodov navrhnúť predstavenstvu pozastavenie, odmietnutie alebo zrušenie členstva v PK. K týmto dôvodom patrí napr. výrazné zhoršenie úrovne a zdravotného stavu chovu, hrubé nedostatky v evidencii, porušovanie štatútu PK a pod. Z rovnakých dôvodov je možné odmietnuť i zápis jednotlivých zvierat, hlavne žrebcov do PK.

11 Šľachtiteľské (hodnotiteľské) komisie

Posudzovanie exteriéru a úžitkových vlastností žrebcov a kobýl vrátane ich potomstva sa uskutočňuje v súlade so stanoveným šľachtiteľským programom členmi chovateľskej (hodnotiacej) komisie z radov odborníkov spĺňajúcich podmienky odbornej spôsobilosti pre hodnotenie koní v zmysle Zákona NR SR č. 194/98 Z. z., Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/262 a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012. Výsledok rokovaní komisie je dosiahnutý väčšinou hlasov. Pri rovnakom počte hlasov rozhoduje hlas predsedu komisie.

11.1 Chovateľská komisia pre hodnotenie kobýl a potomstva

Komisia je trojčlenná, pozostáva z 1 hodnotiteľa plemena hafling z WHF a z 2 hodnotiteľov koní plemena hafling.

11.2 Chovateľská komisia pre hodnotenie žrebcov

11.2.1 Pre hodnotenie skúšok výkonnosti po staničnom teste

Komisia je minimálne 5-členná, pozostáva z predsedu výberovej komisie alebo ním menovaného zástupcu (člena výberovej komisie), 1 člena Rady PK plemena hafling, 1 hodnotiteľa haflingov z WHF a 1 zástupcu RVPS.

11.2.2 Pre ostatné hodnotenia žrebcov

Komisia je minimálne 3-členná, zložená z predsedu výberovej komisie alebo ním menovaného zástupcu (člena výberovej komisie), 1 zástupcu Rady PK plemena hafling a jedného hodnotiteľa haflingov.

11.2.3 Ak je členom komisie chovateľ alebo majiteľ hodnoteného žrebca, nebude sa prihliadať na jeho hodnotenie.

12 Vystavovanie a vydávanie identifikačných dokladov a potvrdení o pôvode koní

Identifikačné doklady a potvrdenia o pôvode koní vystavuje a vydáva ZCHKS na základe rozhodnutia MPRV SR. Postup pri vydávaní identifikačného dokumentu sa riadi Nariadením Komisie (EÚ) 2015/262 a Vyhláškou MPRV SR 16/2012 o identifikácii a registrácii koňovitých zvierat.

12.1 Identifikačný doklad (pas) koňa vydáva ZCHKS na základe rozhodnutia MPRV SR. Pri vystavovaní identifikačného dokladu sa postupuje v zmysle Nariadenia Komisie (EÚ) 2015/262 a Vyhlášky MPRV SR 16/2012.

12.2 Potvrdenie o pôvode (POP) koňa vydáva ZCHKS na všetky mladé a dospelé plemenné kone spĺňajúce podmienky Nariadenia Komisie (EÚ) 2015/262. Potvrdenie o pôvode koňa sa vystavuje po zaregistrovaní a označení žriebäťa, a po zaslaní potvrdeného pripúšťacieho lístka na ZCHKS. Pri starších koňoch musí žiadateľ predložiť žiadosť o vystavenie POP s originálom riadne vyplneného pripúšťacieho lístka alebo relevantného dokladu o nadobudnutí koňa, a s grafickým popisom koňa. Potvrdenie má platnosť oficiálneho dokladu o pôvode a je možné využiť ho pri predaji, výstavách, zvodoch, likvidácii poistných udalostí a pod. Zároveň slúži ako potvrdenie vlastníctva koňovitého zvierťa.

12.3 Overovanie pôvodu. Pri overovaní zistených pôvodov môže žiadať organizácia určená k vedeniu PK overenie pôvodu podľa DNA.

13 Označovanie a identifikácia koní

Všetky kone sa označujú výpalom, vymrazením alebo elektronickým označením – čipovou značkou. Na ľavom pleci bude vypálený znak S/H/K. Na ľavé stehno sa pri zápise do PK vypáli znak v tvare plesnivca.

Elektronická čipová značka sa zakladá po identifikácii zvierťa a aplikuje sa podľa medzinárodných zásad pre jej umiestnenie. Čipová značka musí spĺňať ISO normy 11784 a 11785. Po implantovaní čipu sa zvieräťu odoberie krv na stanovenie DNA genotypu, ktorý je bezpodmienečne nutný pri tomto spôsobe označenia.

14 Identifikácia a overovanie pôvodu podľa DNA genotypu

14.1 Identifikácia pôvodu pomocou DNA genotypu je bezpodmienečne nutná pred zápisom žrebca do PK. Náklady znáša v tomto prípade žiadateľ o licenciu a zápis žrebca do PK.

14.2 U každého zapísaného koňa, príp. u koňa predvedeného k zápisu a u žriebäťa, ktoré má byť registrované, môže ZCHKS žiadať výsledky overovania pôvodu podľa DNA genotypu. Výsledky DNA genotypu sú uložené vo zväze.

14.3 Pred vystavením Potvrdenia o pôvode koňa sa musí vykonať overenie pôvodu podľa DNA genotypu v týchto prípadoch:

- a) žriebä sa narodilo z inseminácie alebo embryotransferu, náklady znáša chovateľ;
- b) ak existujú pochybnosti o udanom pôvode v prípade, že:
 - kobyľa bola v priebehu ruje pripustená dvomi alebo viacerými žrebcami;
 - žriebä nebolo identifikované pod matkou;
 - keď je posledný dátum pripustenia kobyly v rozpore s dátumom ožrebenia kobyly;
 - keď farba potomka nesúhlasí s farbou rodičov, t.j. pokiaľ sú rodičia ryšiaky a žriebä má inú farbu ako ryšavú;

V týchto prípadoch znáša náklady chovateľ alebo majiteľ koňa.

15 Pomenovanie koní

Narodené žriebäťa samčieho pohlavia majú spravidla rovnaké začiatkové písmeno ako meno otca. Už pridelené meno nejakému žrebcovi sa nesmie použiť pre iného žrebca s výnimkou jeho vlastného brata, a to s dodatkom I, II a pod. Rovnaké meno bez dodatku môže byť použité u iného žrebca po uplynutí 16 rokov od jeho úhynu. V šľachtiteľských (chránených) chovoch sa plemenníky pomenúvajú označením otca, ku ktorému sa priraduje rímske číslo označujúce poradie plemenníka v danej línii.

Plemenné kobyly: pomenovanie plemenných kobýl je ľubovoľné. Pri kobylách zapísaných v hlavnej PK sa odporúča použiť podobný systém pomenovania ako u žrebcov. Pri pomenovaní sa berie do úvahy začiatkové písmeno kobyly.

V prípade, že chovateľ narodeného koňa neuvedie v zelenej hlásenke meno registrovaného koňa alebo nie sú dodržané všeobecné zvyklosti stanovené v čl. 15, potom meno koňa určí uznaná chovateľská organizácia.

16 Členstvo v plemennej knihe

Členstvo v PK plemena hafling poznáme riadne, pridružené a evidované.

16.1 Riadnymi členmi PK plemena hafling sú všetci chovatelia koní plemena hafling, ktorí sa prihlásili do PK.

16.2 Pridruženými členmi PK môžu byť majitelia koní, ktorí splňajú nasledujúce podmienky:

- a) podajú písomnú prihlášku k zapísaniu svojich žrebcov a kobýl do PK,
- b) uhradia registračné poplatky,
- c) zaviazu sa k dodržaniu Štatútu PK plemena hafling,
- d) nechajú zapísať kobyľu alebo žrebca do PK po schválení štatútu PK.

16.3 Evidovaný člen je majiteľ koňa, ktorý spĺňa podmienky pre vystavenie potvrdenia o pôvode.

16.4 Práva a povinnosti riadnych, pridružených a evidovaných členov PK plemena hafling vyplývajú z tohto štatútu.

17 Medzinárodná spolupráca

17.1 ZCHKS a Slovenská asociácia chovateľov haflingských koní (SAHH) zaistujú medzinárodnú spoluprácu s chovateľskými zväzmi a organizáciami združujúcimi chovateľov koní plemena hafling a WHF hlavne pri riešení a inovácii metodických, organizačných a technických postupov vedenia PK, pri vymedzení a uznaní podkladov pre medzinárodný obchod s plemennými zvieratami a pod.

17.2 ZCHKS ako nositeľ PK je garantom PK plemena hafling voči zahraničiu.

18 Finančné predpisy plemennej knihy

18.1 Vedenie PK je účelovou činnosťou vykonávanou v prospech členov PK a systematického a efektívneho rozvoja plemena. Náklady spojené s vedením PK a zaistením technického a organizačného rozvoja PK sa uhrádzajú z poplatkov za vybrané úkony platených majiteľmi zvierat, z dotácií, prípadne z aktivít ZCHKS, z organizácií poverených výkonom jednotlivých činností, z dedičstva a darov.

18.2 Výšku poplatkov a spôsob hospodárenia určuje Finančný poriadok PK (cenový výmer), ktorý je nedeliteľnou súčasťou Štatútu PK plemena hafling. Finančný poriadok stanoví a aktualizuje ZCHKS. Zásady finančných predpisov a hospodárenia PK podliehajú schváleniu Predstavenstvom ZCHKS.

19 Finančný poriadok

Hospodárenie plemennej knihy sa riadi cenovým výmerom, ktorý je každoročne aktualizovaný a zverejnený na www stránke ZCHKS.

19.1 Účelom cenového výmeru je stanoviť jednotné, platné a kontrolovateľné pravidlá finančnej účasti členov PK na tvorbe zdrojov potrebných pre vedenie PK.

19.2 Predmet finančnej činnosti

Členovia PK sa zúčastňujú na tvorbe zdrojov formou poplatkov za vymedzené úkony spojené s vedením PK v rozsahu cenového výmeru.

19.3 Výšku poplatkov za jednotlivé úkony PK navrhuje a schvaľuje Predstavenstvo ZCHKS. Prijmy podľa sadzobníka sú súčasťou rozpočtu ZCHKS a dávajú sa na vedomie valnému zhromaždeniu. Cenový výmer vydáva alebo predkladá Predstavenstvo ZCHKS na obdobie najmenej 1 roka, a je povinné oboznámiť s ním všetkých členov plemennej knihy.

20 Prechodné ustanovenia

20.1 Zmeny štatútu PK vstupujú do platnosti dňom schválenia MPRV SR.

20.2 Súčasne s nadobudnutím platnosti príslušných ustanovení štatútu sa ruší doterajší štatút plemennej knihy.

20.3 Všetky zmeny v štatúte, odsúhlasené Radou PK plemena hafling, nadobúdajú účinnosť dňom schválenia Predstavenstvom ZCHKS.

21 Záverečné ustanovenie

Súčasťou Štatútu PK plemena hafling je Šľachtiteľský program plemena hafling, ktorý obsahuje:

- akceleračný program plemena hafling,
- podmienky pre zaradenie žrebcov do 60-dňového testu,
- podmienky pre výkonnostné skúšky haflinga,
- smernicu pre zaraďovanie žrebcov s vlastnou výkonnosťou do plemenitby,
- metodiku lineárneho hodnotenia koní plemena hafling.

Vydal:

© **Zväz chovateľov koní na Slovensku - družstvo, 2017**

Moravecká 32
951 93 TOPOĽČIANKY
Slovenská republika

Tel.: 00421 / 37 630 15 59

Fax: 00421 / 37 630 15 59

Web: www.horses.sk

E-mail: zchks@horses.sk

Zostavili: prof. Ing. Marko Halo, PhD., Ing. František Grác

Technická spolupráca: Ing. Lenka Polyaková

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR schválilo toto znenie Štatútu plemennej knihy plemena hafling.

Štatút schválený MPRV SR dňa 10. 2. 2017